BAŞYAZI

ENR Top 250 listesinde **38 Türk firması** yer alıyor

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU
TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambres) Başkan Yardımcısı
İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve
Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi
baskanlik@tobb.org.tr

Uluslararası inşaat sektörü dergisi Engineering News Record'un her yıl yayımladığı ve müteahhitlik firmalarının küresel pazarlardaki 2012 yılı faaliyetlerine göre hazırlanan "Top 250" listesinde toplam 38 Türk firması bulunuyor. Birleşmiş Milletler Turizm Örgütü'nden de olumlu bir haber geldi, Türkiye 2012'de dünyada en fazla ziyaret edilen altıncı ülke oldu.

Ekonomide son dönemdeki yavaşlama ve dalgalanmalara karşın iki sektörümüz, yurt dışı müteahhitlik ve turizm, küresel arenada ülkemizin bayrağını daha yükseklere çıkarmaya devam ediyor.

Uluslararası inşaat sektörü dergisi Engineering News Record'un (ERN) her yıl yayımladığı ve müteahhitlik firmalarının küresel pazarlardaki 2012 yılı faaliyetlerine göre hazırlanan "Top 250" listesinde toplam 38 Türk firması bulunuyor. Bu sayıyla Türkiye, Çin'in 55 firmasının ardından ikinci sıradaki yerini korurken üçüncü sırada ise 34 firmayla ABD yer alıyor. İlk 100 firma arasında beş Türk firması, liste genelinde ise 38 Türk firması mevcut.

Listede yer alan 38 Türk müteahhitlik firmasının uluslararası pazarlarda elde ettikleri gelirler 16,8 milyar dolar olup, listedeki firmaların toplam gelirleri içerisindeki payı %3,3 olarak gerçekleşti. 2012 yılında yayımlanan listedeyse 33 Türk firmasının yer alıyordu. Bu firmalarının gelirleri 2012 yılında 16 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.

Türk firmalarının, ENR listesindeki 250 firmanın toplam gelirindeki 2010 ve 2011 de sırasıyla %3,8 ve %3,5 olan payı ise 2012'de %3,3'e geriledi. Türkiye bu paylarla uluslararası sıralamada 2010 yılında dokuzuncu, 2011 ve 2012 yıllarında ise 10'uncu sırada yer aldı.

ENR Top 250 listesinde yer alan müteahhitlik firmalarının toplam yurt dışı gelirleri 511 milyar dolar oldu. Listedeki firmaların 2012 yılında elde ettikleri gelirlerse 503 milyar dolardı. Bu yıl açıklanan liste, geçen yıl yayımlanan listeyle karşılaştırıldığında, Kanada uluslararası proje gelirlerinde %34 ile en çok artış yaşanan ülke oldu.

Geçen sene Kanada, Asya, Avustralya, Latin Amerika, ABD, Orta Doğu, Orta ve Güney Afrika kaynaklı müteahhitlik gelirlerinde artışlar kaydedilirken Kuzey Afrika kaynaklı gelir, bölgedeki siyasi çalkantılara bağlı olarak geriledi. Avrupa ise ekonomik durgunluğun etkisiyle yatay bir seyir izledi.

Bölgeler itibarıyla bakıldığında, uluslararası proje gelirlerinde Asya ve Avustralya'da %23, Latin Amerika'da %22, ABD'de %20 artış gerçekleşti. Sahra Altı Afrika'da ise artış oranı %3 olarak kaydedildi.

Türk müteahhitlik firmalarının en önemli pazarlarından olan Orta Doğu'da proje gelirleri %9 oranında artarken, Kuzey Afrika'da yaşanan siyasi krizler proje gelirlerinde %11'lik düşüşe neden oldu.

Türk müteahhitlerin en büyük 250 uluslararası müteahhidin bölgesel gelirlerindeki payı Orta Doğu ve Asya'da azalırken Afrika ve Avrupa'da artış gösterdi. 2011 yılına göre en büyük artış ise %3'ten yüzde 4'e yükselişle Afrika'da gerçekleşti.

ABD'nin pazar payı 2012 yılında 2011'e kıyasla dünya genelinde %13'ten %14'e yükselirken, Orta Doğu ve Afrika'da azalma, Asya ile Avrupa'da ise artış gösterdi. Çin'in pazar payı ise dünya genelinde %14'ten %13'e geriledi. Çin'in Orta Doğu ve Asya'daki pazar paylarında kısmi azalmalar olurken, Avrupa'daki payı az da olsa arttı. Afrika'daki payı ise dikkat çekici bir biçimde %40'tan %45'e yükseldi.

Türkiye'nin 2009'dan bu yana ENR listesindeki firma sayısı itibarıyla dünyada Çin'den sonra ikinci gelmeye devam etmesi memnuniyet verici. Ancak firmalarımızın toplam gelirden aldığı pay itibarıyla ikinci sıraya yükselmesi daha önemlidir. Hedefimiz bunu başarmak olmalıdır.

ENR Top 250 listesindeki firmaların toplam geliri içinde Türk müteahhitlerinin 2010'da %3,8 olan payının 2012'de 3,3'e düşmesinin ve Orta Doğu'daki 2010'da %6,3 olan payının ise 2011'de %6'ya 2012'de ise %5,7'ye gerilemiş olmasının nedeni Orta Doğu'daki siyasi çalkantılarla ve Libya'daki işlerin duraklamasıyla yakından ilişkilidir.

Orta Doğu ve Afrika'daki rekabetin artarak devam etmesi beklenmektedir. Bölgenin mühendislik-tedarik-inşaat projeleri için ana pazar olmasına karşın Avrupa bankaları başta olmak üzere, finans kuruluşlarından finansman temininde yaşanan güçlüklerin pek çok projenin hız kesmesinden endişe edilmektedir.

Finansman temininde bir yandan kriterler sıkılaşırken, diğer yandan maliyetler yükselmektedir. Mevcut şartlar altında yapi-işlet-devret modeline dayalı mega projelerin finansman programlarının aksaması ve projelerin uygulanmasının gecikmesi tehlikesi gündemdedir.

Bir diğer olumlu haber, ülkemiz için stratejik öneme sahip turizm sektöründen geldi. Birleşmiş Milletler Turizm Örgütü'ne göre Türkiye, 2012'de dünyada en fazla ziyaret edilen altıncı ülke oldu.

Türkiye'yi geçen yıl 35,7 milyon kişi ziyaret etti. İstanbul da en popüler kentler listesinde altıncı sırada yer aldı. Örgüte göre listenin başında Fransa var. 66 milyon nüfuslu ülke geçen yıl 83 milyon turist ağırladı. İlk beşte Fransa'yı ABD, Çin, İspanya ve İtalya izledi.

Dünya Turizm Örgütü'nün verilerine göre, Fransa'nın turizm gelirleri gayrisafi yurt içi hasılanın %7'sini oluşturuyor. Bu haliyle otomotiv sektörü katkısından fazla bir paya sahiptir. Ancak Fransa'da turistlerin harcadığı para kişi başına 646 dolarla listede ilk 10'da yer alan tüm ülkelerdekinden düşük. ABD'yi ziyaret eden turistler ortalama 1884 dolar, Türkiye'ye gelen turistler de 719 dolar harcıyor.

Fransa'yı ziyaret eden turistlerin yüzde 83'ü Avrupa ülkelerinden geliyor. ABD'yi tercih eden turistlerin %55'i iki komşusu Kanada ve Meksika'dan geldi. Diğer %45 ise ABD'nin turizm gelirlerinin %78'ini oluşturdu. Bu gruptaki turistler ABD'de ortalama 18 gün kaldı.

En popüler kentler sıralamasında ise Bangkok birinci sırada yer aldı. Geçen yıl 15,9 milyon kişinin ziyaret ettiği kenti, Londra, Paris, Singapur ve New York izledi. Dünya sıralamasında altıncı sıraya yükselen ve bu performansıyla küresel bir marka haline geldiğini kanıtlayan İstanbul'u 2012'de 10,3 milyon kişi ziyaret etti.

Ülkemiz açısından altın sektörler niteliğinde olan müteahhitlik ve turizm sektörlerimizi küresel sıkıntıların arttığı bir dönemde bizlere moral vermiş olmalarından ve göstermiş oldukları bu başarılardan dolayı tebrik ediyorum.